

პ ი რ ჯ ვ ბ რ ი

ჯერ კიდევ ბავშობისას ვცხავი ურწმუნო. საყდარში რომ ქული შეგვედოთ ჩემთვის, შიშ არ შევიძლიდ ვამოსატანაო. (რა თქმა უნდა—ქული თუ ცარიელი იქნებოდა; თორემ ქული რომ რამე ჩაგვედოთ, თუ გინდ ფული, და ისე შეგვედოთ, მაშინ შევიძლია კი არა,—შეგვარდებოდი).

ბებიან ჩემი მეტყუალო—მტერმა არ ჰქვას იმის მეტე ხეირი, რაც შენ ხეირი ვერჰქვას!

მართალია: ბებიან ჩემი არ იყო წინასწარმეტყველი; მაგრამ მისი წინასწარმეტყველობა ჩემზე კი ვამართლია ცხოვრებამ. (ამაში, ვინც მიცნობთ, ყველა დარწმუნებულე იქნებით).

ერთი სიტყვით: მე ურწმუნო ვცხავი... და, მაშასადამე: პირველადი არასოდეს არ დამიწვრიანა.

ამ წილადაბოლას იმითმ მოვეყვი, რომ ამის წინეთ სოფელში ვცხავი... და ცხოვრებაში ერთხელ პირველადი დივირეტი და ღმერთს მაღლობა შეგვსწირე.

იი, როგორ იყო საქმე! საღვთოდან სოფელამდე ორი საათის სავლელი გზაა. უღელი არ იშვებოდა.

ღიდი ბარჯი-ბარჯანი მეც არ მქონდა და ქვევითი ვა-ეუსყვი გზას.

მაღე დამეწია ერთი სოფელი მგზავრი, გამაჩრებო-გუდამიჯვოს შემდეგ, ჩვენ ლაბარაკი ვა-ვანდით ერთმანეთში!

— როგორც გეტყობათ, თქვე თბილისიდან მობრ-მანდებით, მეონი!—შემეკითხა ჩემი თანამგზავრი..

მე დაუღდასტურე. — ტილოსის გზებთან შედარებით, ეს გზები აღარ მოეწონებოდა, მაგრამ რა გქნათ, ბიძა!—წვიებებმა აფიცილო პირადირი... თქვენ ნასწავლი კაცი ხართ, და, გეტყვითნე-ბათ, როდის ვამოვა დარი?

—სწორეთ გითხარათ არ ვიცი როდის შეწყდება წვიმები.

— თქვენ ის მიბრძანათ—სად მსახურობთ და რა ცოდნა გეჭყე, —უკვით შედამხედა ჩემმა თანამგზავრმა.

— მე უმსახურებ რედაქციაში და თანაც უნივერ-სიტეტში ვსწავლობ.

— ავაშენა ღმერთმა, ასე ღიდი კაცი ყოფილხარ და ნუ თუ არ იცი როდის ვამოვა დარი! მაგრამ მაგას თავი დავენდით... გზეთში ცისა და ქვეყნის ამბები სწორად და კარგად გეტყვითნებთ: ომი იქნება თუ არა?... თუ ღმერთი გწამს, ნუ დამიშობავ; ნუ გემინია, არსად არ ვიტყვი...

— რა გითხარა, ბატონო! არც „კი“ შემიძლია ვსტყვა და არც „არა“... არ ვიცი სწორეთ.

— როგორ გეკადრება ნასწავლ კაცს ტყუილი!—ამ დროს ჩვენ გზაში შემოვალდა გლეხი, რომელმაც სოფლის ჩვეულებისამებრ „გამაჩრებო“ ვვითხარა.

— ვინ არის ეს კაცი?—შეეკითხა ისეე ჩემი თანამ-გზავრი.

— არ ვიცი სწორეთ; ვერ ვიცნობ!—

— ნასწავლი კაცი ხარ და ის სოფელი ვინ იყო არ იცი?!—გუჟკვირდა ჩემს თანამგზავრს ჩემი პასუხი და შე-ვატყვი, რომ უწყინა.

— ყველაფერი ძვირდება—დაიწყო ისეე მან—იი ამ წილამო რას მიგსტყმდი თუ იცი?—და ამბიდან ამოი-ლო ახალი წილბი.

— მართალი გითხარათ, ვერ ვიტყვი მაგის ფასს. ბავ-შობის შემდეგ არც კი მეცნია და არც ვიცი მისი ფასი.

— კაცო უნივერსიტეტში ხარ და წილების ფასი თუ ჰრ იცი, მაშ მსხვა რა იცი?!—ამ ლაბარაკში ჩვენ გუფუთა-ნასწორადით ერთ ეშოს.

— აქ ვისი მოსახლეობაა?—

— არც ის იცი, თუ იქ ვინ ცხოვრობს? მიმითითა მე-ორე სახლკარზე.

— დაგეტყვს ოჯახი!—გაეფიქრე, ჩემთვის და ვეთ-ხარია—ღიდი ხანია აქეთ არ ვყოფილვარ და არც კი ვიცი აქ ვინ ცხოვრობს.

— როგორ არა, ვიკრუე მე—მანდ ცხოვ-რობს. ყარაბან ვერმიკვინძი.

— მაგლობა ღმერთს, ერთი რომ გკოდნია. მაგის ბების ვცნობდი და, ნეტავი, ცოცხალია თუ არა?—

— ეს კი არ ვიცი სწორეთ.

— აბაონის და ამჟროის ამბებს სწერ ვაგზეთში და ყურისძირის მეზობლის ამბავი არ იცი, ყმაწველი?

— საიღან უნდა ვიცოდე, როცა...

— კარგი აბა ის მინც მითხარია, ამ თემში ვინ აი-რჩიეს აღმსკისლი თაგმელდობრეთ?

— პოო, შენ ვინააღლებული და დიდი კაცი ხარ... თუ იცი გერმანიაში ვინ არის პრეზიდენტათ?

— ჰინდერბურგია!—

— ავაშენა ღმერთმა... გერმანიის ამბები რომ ყვე-ლაფერი იცი, შენი ქვეყნის ამბები არ უნდა იცოდე? ასე ხართ ნასწავლი ხალხი. როგორც სწავლობა ვახდებთ, იგიწყებთ თავის ქვეყანას და სხეებისას სწავლულობთ.

მე შეგატყე, რომ ცუდათ იყო საქმე და ვადაგსწავრე ტე ჩამოგმორებოდა.

— უკარგად, მაგრამ დავიდალე და მე აქ უნდა ჩა-მოვადდე დასაგებებოდა!—ფუთხარი და წამსვე გზის პი-რათ ქვაზე ჩამოვუკვი.

— შენ, ახალგაზრდა კაცს თუ გჭირია დასვენება? მე მოხეტეულებს უფრო მინდა!—და ისიც ჩამოვადე იქვე.

— ერთი ის მითხარია—დაიწყო ისეე—ერთი ჩემი მე-ზობელი დამბოლით არს ავათ და ჩავივრინლა ლოგინთა. ვადაპყვერ თავისთანებ, მაგრამ მისი მორჩენა არ იქნა. თქვენ ნასწავლი ხართ და მითხარით—როდის მოკვდება?

— აბა, რა ვიცი მე როდის მოკვდება?!

— არა, თქმა ნუ ეი დაგებთარება! ჩემი მოკეთე კი არ არის,—მორბული მეზობელია.

— არ ვიცი, ბატონო, არა!—ცტა არ იყო ვაჯავრე-ბათ უთხარია.

— რა ვავრობ, ვმსწავლო, ნასწავლ კაცს მაგი შე-ეყვრება?! ჩვენისთანა ნასწავლებისათვის არ უნდა იმორბე-ბდე თავის სწავლას და განათლებას. ის მინც მითხარია—ეს ერთი წელიწადია რაღაც წყლკავი ვამიბინდა წელში და აი ასე მომხარა რომ მხდდე; რა წამალი მომიხდებთ?

— მიმართეთ ექიმს... მე რა ვიცი!

— 331 რანიარია ხართ ეს ნასწავლი ხალხი! არაფერს სხვას არ ასწავლით და ერთმანეთს უგდებთ ლუკმით საწ-ყალ ხალხს.

— ბატონო მე ექიმი კი არა ვარ!—

— ანსა რა ექიმობა უნდა?! ამის წამალი ყველა ნას-წავლს ეცოდინება, ჩვენში სოფლი დიდბარია და ყველა-ფერს არჩენს. ნუ თუ იმაზე მეტი შენ არ გეტყვითნებთ?!

— კაცი ვაგზეთში მსახურობ, ქვეყნის ამბები იცი, უნივერ-სიტეტში პროფესორობას სწავლობ და, დავაფერი, წელ-კაცის წამალი არ იცი?!

— ყველაფერს თავისი სპეციალური ცოდნა აქვს?— დავიყვი ვამარტება, მაგრამ მან სხვა შეეკითხა მომცა:

— კარგი, მარა ის მინც მითხარია—ქართოფლის და თესვა მინდა, ვმსწავლო; მომავალში ჰქვადის სიძვირე იქნე-ბა... რანიარია მიწა უმჯობესს ქართოფლისთვის!—

მ ი ნ ი

ა გ უ

სახლის პატრონთა ხასლი გეგმა

ქალაქ ტფილისში (საქართველოში) სახლის მეპატრონეების ბინის კრიზისის და თავისი ჯიბის მდგომარეობის მოსაგვარებლად იმუშავებენ ახალ ოინს, რომლის მიხედვით ოთახები იყოფა შუაზე არა პერპენდიკულარულად, არამედ ვერტიკალურ-ჰორიზონტალურად, ასეთ გაყოფის დროს ოთახები ინარჩუნებენ თავის პირვანდელ მოცულობას; მაგ, ერთ ორმოცეკვადრატან ოთახიდან სახლისპატრონი მიიღებს ორ ოთახს თვითუფლს ორმოცეკვადრატანს. მართალია ასეთ შემთხვევაში ოთახის სიმაღლე ნახევრდება, მაგრამ ეს მათ არ აწუხებს, რადგან ბინის ყირა აღმსკომის მიერ დაწესებულია არა კუბიკურ, არამედ კვადრატულ არშინზე.

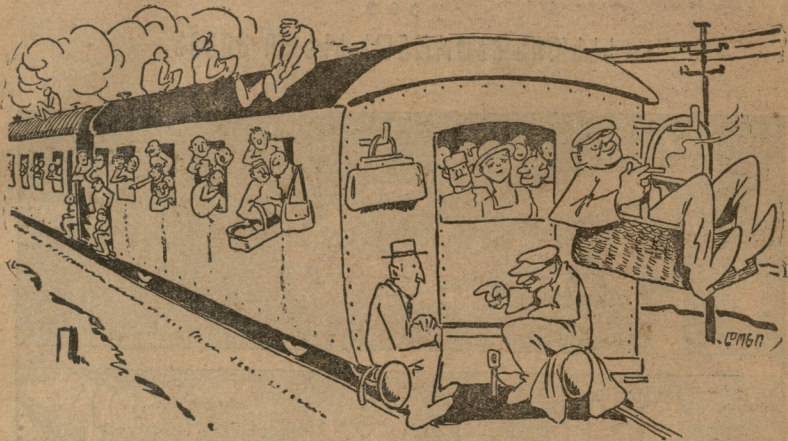
- თუ რამე არ ვუთხარი, საშველი ბინეც არა მეჭეს, — გაფიქრე და ვუთხარი! — ჭაობიანი ადგილი ყველაზე უკეთესია.
- მტყვილებე, ყმაწვილი? ჭაობიანი ადგილში დავთესე, მაგრამ მხოლოდ გაიწვილიდა.
- აბა, არ ვიცო, როგორი ადგილი სჯობია! —
- ჰერიპაა! — ამოიხრა მან. — ჩენისთანა საწყვლებს საშველი არასოდეს არ დაგვადგება! — გზა განვფარეთ.
- რატომ გვინაია? საშველი მხოლოდ მუშის იქნება, როცა ჩვენშიაც შემოვა სწავლა-განათლება, როგორც ეს ევროპაშია.
- რა ვიცი, შეკაი კაცო, აგერ ხარ დიდი ნასწავლი ცაცი, მაგრამ რაზეც შეგეკითხე, ყველაფერზე „არ ვიცი“ მითხარი.

- ჩენს მიუვხლოვდით გზა ჯვარედინს.
- ეს გზა სად მიდის? — შეჩერდა და შემეკითხა იგი.
- არ ვიცი სწორებ! —
- ხა-ხა-ხა-ხა? — წელა ჩიხვიხვინა თანამგზავრმა. — სტამბოლის და ანგლიის ყველა გზები იცი, და აქ კი ეს შარა-გზა სად მიდის იგი არ იცი? კაი ნასწავლი შენ ყოფილხარ, კაი შენს ცხვირს მოუვა! — ჩაილაპარაკა ჩემს გასაკონათ და გზა-ჯვარედინზე გალაუფეა.
- მადლობა დმერთს! — წაეჩირჩირულე და ჩემდაუნებურად პირჯვარი დავიწყე.
- ეს იყო პირველი შემთხვევა ჩემს ცხოვრებაში, როცა მე პირჯვარი დავიწყე.

ისელი.

აგარაკიდან დაბრუნება

კ ი ტ რ ა კ ი

საბრძოლო 1 მოკ.

— მ. მ. მ. მ. მ. მ. მ.

კიტრამე—თემალმასკომის თავრე.
მარუსია—სოფლის მასწავლებლი.
პეტრე—გლეხი.
ვახო—კომპაგზირიელი.
დარაჯი—
 კიტრაიის ცოლის ხმა.

გამოსვლა 1.

კიტრამე მარტო

კიტრაიის ხმა (კულისებში): არაა მაგის დროი, ბიძია, გეიგონე ყურში; პო, გეიგონე! (შემოდის სცენაზე).
კიტრამე (სცენაზე): დედა ნუ წამიწყუდება, დასაწყვეია ეს სოფლის ხალხი! რაცხა მისთანას გეტყვიან, რომე ზედ კაკალ გულზე გასკდება კაცი! „კომუნისტი ხარო, თავმჯდომარეით ავირჩიეთო და ყოლიფერი შენ უნდა ვაა ცეთოვო!“. ბრანწი თქვენ საქმეს კომუნისტი რომ ვარ, რავე სოფლის ვიბო კი არა ვარ, რომე ვინცხა მვისურვებს—„აი! მიძხოსო მოვეკედი, ბიძია, აღარ შემიძლიან! დღეი აღარა მძინავს და ღამე! სამოცდა ათი კამპანია ქე ჩავატარე და მეთი რა გქნა!

გამოსვლა 2.

კიტრამე და მარუსია

მარუსია: ამხანაგო კიტრამე?
კიტრამე: ა, ბატონო, ამ არ ვითხარით! ერთი მინუტა ზრა მაქვს მოსვენება:არა გინდა, ბოშო, რა?
მარუსია: სკოლაში სრულიად აღარა გვაქვს სახელმძღვანელოები და რვეულები. ამ მდგომარებაში სწავლის გაგრძელება შეუძლებელია და გამოგვიწერეთ ფულ.

კიტრამე (გაჯავრებული): ამ მასწავლებელს დამიხედეთ! არა, უჩიტელი რომ ასეთი შეუხებელი იქნება, გლეხს რაღა უნდა გოუმტყუნო! (მარუსიას) ძალიან კარგათ იცი, რომ ეხლა ფასების დაკლების კამპანია ტარდება და არა წერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაცია! რატომ ეჩრები წინ უოჩერებოთ? არა გცხვენია!
მარუსია: კი, მარა...

კიტრამე: მალჩატ! (მარუსია გადის და შემოდის პეტრე)

გამოსვლა 3.

კიტრამე და პეტრე

პეტრე: ამხანაგო კიტრამე!
კიტრამე: რა გინდა, ბოშო, რა? მომთქმით სული, თვარა დევირჩეი კაცი!

პეტრე: ჩვენს კომპერატიაში ვერა კარგათ საქმე და...

კიტრამე (გაჯავრებული): აწი?!
პეტრე: აწი და გაულანგვის სუნი უდის და რევიზია საჭირო, ამხანაგო, კიტრამე.

კიტრამე: დედა, რა ემელება ამდენ ყრუს! გედვირჩე სწოროთი! მომავალ კვირეში დანიშნულია კრებების გამოცოდინების კამპანია და ეს კი კომპერატიაზე შემუსაილება! (პეტრეს): შეიცადე და როცხა დეიწყება გაფულანგვის საწინაზღვევო კამპანია, მაშინ ვოუყუებებ რევიზიას.

პეტრე: იი! მანამდე ხომ გაატყავეს კომპერატია!
კიტრამე (ძალიან გაჯავრებული): ა, სულელია გაატყავებენ და მოვა კომპერატივის გალიკვირების კამპანია და აღვადღენ მაშინ. აჰა, რავე გგონია შენ! ავი არ უნდა იცოლენს შენხელია კაცმა!

პეტრე: ბოშო!...

კიტრამე: ხმა! გადი აქედან! (პეტრე გადის).

გამოსვლა 4.

პიტრამე და მასო.

ვასო: ამხანაგო, კიტრამე! კონტრაბანდისტები ჩამოსულან ვახაძის ღუბნში და საჭიროა ზომების მიღება.

კიტრამე: ე, კილო, ეს ახალი ტუცქალი ამ კომსომოლებმა აბიღლი შიროტი სული (ჯგუფებს) „ზომების მიღება არის საჭირო!“ რა და მაკლია ახლა, რომ შენ უჩიტლათი ვაგისივლი ბიჭო, შე ბრიყვო, რავე არ უნდა იცოდეთ შენხნელა კაცმა, რომ ახლა ვილკიტის საწინააღმდეგო კამპანია და არა კონტრაბანდის საწინააღმდეგო! უნდა დაუჭერე, ბიძა, როცა უშალონ კონტრაბანდისტებს ჩარევის მიხედობებ.

ვასო: აბა, ისეთ უნდა იარე, გეოგონე ყურში! ვიტრამე: არაა შენი ნაირი, გეოგონე ყურში! ვიტრამე: არაა გელაპარაკები: კონტრაბანდის საწინააღმდეგო კამპანია იქნება და ყველას დავიჭერ, დევიჭერ, ბატონო, და მეტე რა გქნა! რა გქნა, კაცო, რა? (ვასო გაჯავრებული გადის თავის ქნევით და შემოდის დარაჯი).

გამოსვლა 5.

პიტრამე და მარტა.

დარაჯი: ამხანაგო, კიტრამე? გულქოშს ცეცხლი წეკივდა და...

კიტრამე: ჩუმთა!
დარაჯი: გულქოშს ცეცხლი წეკივდა და სახანძრო იარაღები გაუთქებულა. რავე გქნათ, ამხანაგო?

კიტრამე: ჩუმთა თქვა—გელაპარაკები! ბრიყვი სულელი არა, ვინ გკითხავს შენ, რომ შენი უღროვო ღრისი კამპანიებით ეჩრები! ა, ბატონო, ა! რა უნდა უქნა ასეთ ბრიყვებს! ხანძარის საწინააღმდეგო კამპანია მომავალ თვისთვისაა დაწინაურდა და ეს კი ერთი თვით აღრე მელაპარაკება და მთელ შლანებს მიღლევის! (დარაჯი) აბა ვინ მოგაკო შენ უღლებს, რომ მთავარის დაწინაურდა კამპანიები შენცვალა, შე ბრიყვო, შენა! ვასო, დაიკარე შენა! (დარაჯი გადის). ვიტრამე: არა! სმოლოხი ასტე ბრიყვი რავე უნდა იქნეს ასეთი საცივრელია სწორედ! უფუელი არ უნდა იცოდეს კაცმა კაცმა, რომ ყველა კამპანიები მის-მის დროზე უნდა ჩატარდეს! აგი, რავე, ძნელი მისახვედრია ვითაში! მარა უნდა თავის მაგიერ ხაზბრძაკი, რომ ენებება ტანზე, აბა, რა უნდა ველაპარაკო!

გამოსვლა 6.

პიტრამე და ცოლის ხმა

ცოლის ხმა: ვარდენ, ვარდენ?
კიტრამე: ა, ბატონო, ის კოლი რომ ვერ გეოგებს შენს ვაჭირებსას, სხვა რავე ვაგამტყუნო!...

ცოლის ხმა: ვარდენ!
კიტრამე: რა ვინდა ბოშო, რა? აბა, ეცადე რომე ამომხალე სული, პო!

ცოლის ხმა: ვარდენ? მიშველე, კვლები!...

კიტრამე: (მდის საიდანაც ხმა იმისა) იმე! რა ვინდა, შე უკულმა - დაბადებულყო, არ იტყვი!

ცოლის ხმა: უი, უი, უი! მიშველე!...

კიტრამე: რა ვინდა, ბოშო, რას კვიე, მშობიარე ქალივით?

ცოლის ხმა: კაცო, მეცელი მტკივდა და მშობიარე ვარ, აბა, რა ვარ!

კიტრამე: მშობიარე!
ცოლის ხმა: პო, პო, მშობიარე ვარ და მიშველე! მუცელი მტკივს!

კიტრამე: რა უყოთი მერე, რომ გტკივს მშობიარობის ტკივილების საწინააღმდეგო კამპანია რომ ტრადებოდეს ეხლა, ექმს მოგიყვანდო უღარი პარიატული, მაგარა ეხლა სასწრაფოთ ტრადება ცოლის წინააღმდეგ საბრძოლველი კამპანია და ცოდვიან მიღლებს უნდა ვიბრძოლო.

ცოლის ხმა: ბოშო, რას დავიჭებ შენ კამპანიას! მუცელი მტკივს და მომეხსარე.

კიტრამე: შენ არ დაიჭებ, მარა მე დავიჭებ. ყველაფერი კამპანია მის-მის დროზე უნდა ჩატარდეს. დედა, რა ვუყო ამდენ ყრუ ხალხს. რა წყალს მიეცე თავი?

ცოლის ხმა: ვარდენ, მიშველე, მოგველი ქალი!

კიტრამე: არაა მშობიარობის კამპანია ჯერე, გეოგონე ყურში! უტუბ იტაცებს ხელს ლოყახე. აბა ვინე, დედა! რავე უტუბ ამტკივდა ის თხერი ქალი! ვი, ვი, ვი! (შემოდის დარაჯი).

გამოსვლა 7.

პიტრამე და მარტა.

დარაჯი: ამხანაგო კიტრამე?
კიტრამე: ა, კილო, აი... ხმა, კონტრი! არ დახერო სული, თვარა ვაგათევე ესა! (ლოყახე ხელს იკიდებს) ვი, ვი, ვი!

დარაჯი: რა მოვივიდა, ამხანაგო?
კიტრამე: კილო ამტკივდა უტუბ და ვკვლები კაცი!

დარაჯი: შე კაცო, მიდი ექიმთან და მოახხრევიენ.

კიტრამე: აი, ვირო! არა, შე დოვო, კბილის ტკივილის კამპანია, რომ არ დაწყებულა ჯერე, რავე წვეიდ, სად წვეიდე! მითხარი, პო, მითხარი! აქანე კულტურმოზის კამპანია ტარდება უღარი პარიატული და ეს დათვი კი მელაპარაკება: „კბილი მთიხარეო!“ არა, ან მე უნდა ვიყო და, ან თქვენი. თუ ბიჭი ვყოფილვარ გასწავლით რავე უნდა კამპანიების ჩატარება. (დარაჯი გადის, შემოდის ვასო).

გამოსვლა 8.

პიტრამე და მასო.

ვასო: (კიტრამეს) ამხანაგო!
კიტრამე: (ძლიერ გაკვირვებით) კილო!!! რა ვინდა, ბოშო, რა? დედა, დედა! რა ხალხის კომსომოლები! მომასუქებ, ბიძია, დიდოლე, აღარ შემოიღობა!

ვასო: (ქალღმირ აძლევს) ბრძანება, ამხანაგო, ბრძანება და წეკივთი.

კიტრამე: (კითხულობს) „ბიუროკრატისმისა და კაპიტალიზმის საწინააღმდეგო კამპანიის ჩატარებულისა სამსახრო კომისიის მიერ, ამხანაგი კიტრამე მოხსნილია სამსახურიდან, როგორც კაპიტალიზმის დამცველი და ბიუროკრატია...“ (ვასოს). რაით, რაით? მე ვარ ბიუროკრატრი, ბოშო, მე?!

ვასო: აბა, მე ვარ! შე კაცო, გულქოშს დღიწვა და ყური არ ვაგებრტყე! „შეიცა, ხანძრის საწინააღმდეგო კამპანია რომ იქნება, მაშინ მოვაჭირობო!“ აბა, რავე გვინა შენ!

კიტრამე: დედა! რაღა გქნა ახლა რავე დევილუტე კაცი! საძოლვე დათი კამპანია ჩავატარე პარიატულით და ახლა მსოფლიოს მაგიერ სამსახურიდან მოხსნივე! გევიტორიე კაცო, შევიშალი! ქუთუდიან გადაველი!

ვასო: რიხხა იშლები შე კაცი! კამპანიები გიყვარდა და კამპანიაში ამოიგონ ნიახურე! (მოდის).

კიტრამე: ვასო! მიშველე, მომეხმარე, იქნება დამტკონ სამსახურეში!

ვასო: (ძალიან გაკვირვებით) ა, ბრიყვი, ა! (კიტრამეს) კაცო, უნდა ბიუროკრატისმის საწინააღმდეგო კამპანია ტრადება და აბა, როგორ მოგეხმარო! აი, რომ დევიწყება სამსახურიდან გამოყრილი თავგებდომარის მიღების ჩამტარებელი კამპანია, მაშინ მოგებმარებო, (ვასოს).

კიტრამე: (ევე ჩაიკეტება მოწყვეტილი) ვიძიე, მიშველეთ, დევილუტე!

ცოლის ხმა: ვარდენ, ვარდენ! მიშველე!...

კიტრამე: გეიჭერ ხმა, თვარა, იცოცლოს ვარდენმა, მე შენ....

ცოლის ხმა: ვარდენ, მიშველე, მოგველი!...

კიტრამე: (წამოაღლებს ხელს სკამს გაჯავრებული და გაიქცევა კომისიენ) ხმა გეიჭერ თქვა, თვარა ამოგადრე სული!

შტატების შემცირება

ართონ რაინდებმე მსახურობდა სახანტყავტრესტში მო-
 ანგარიშის თანაშემწე. იგი მიიღო საწარმოთა განყოფი-
 ლების მთლიანად რაინდის კოლის დის პროტექციით და
 ამიტომ არიან გულს საგულეს ჰქონდა ა რაინდთხოვნით,
 შით უმეტეს, რომ შოლარის სიდედრი კარგ განწყობილ-
 ბაში იყო საწარმოთა განყოფილების გამგის შოადილე-
 თან.

ამიტომ იყო, რომ შოლარის მიღებულ მოანგარიშეს
 სრულებით არ შეშინებია, იოცა შტატების შემცირების
 კამპანია გამოატყადა.

— შემცირება ხდება არონ! — უთხრა თანაშემწეს ში-
 შით ფერდაკარგულმა მოანგარიშემ.

— ნერე?

— მერე და არ გეშინია კაცო დათხოვნის?

— სრულებით არა, ჩემო კარგო. ჩემითანა კაცკ
 სახელმწიფოც აფასებს და ჩვენი ტრესტიც. შენ არ იფიქ-
 რო, რომ პროტექციის იმედი მჭონდეს...

შოხდა შეტკობება და... შოი უმადლობაზე! ტრესტმა
 არ დაიფასა არონის ღვაწლი, არ მხებდა პროტექციასაც
 და არონა შემცირებულ იქნა.

— შეგიმტობდათ გული! რა დროს ჩემი შემცირება
 იყო? მერე როგორი მუშაქის!.. იწყებდებოდა არონი.

სულ მცირე ხნის განმავლობაში მოახერხა არონმა
 ერთი ღამე ჩალის გატობა, დაუმეგობრდა მას და რად-
 განაც ამ ქალ ხინკოლტრესტში კარგი ნაწნობა ჰყავდა,
 ამიტომ ხინკოლტრესტს მიაწევა მკერდი.

— არ იფიქროთ, რომ ფულის გულისთვის მოვიღვიარ
 თქვენთან სამსაქუროში? — სწორად არონი თავის განცხადე-
 ბაში, რომელიც მან ტრესტის გამგეს მიართვა. — მე მამოქ-
 მედებს შოლოდ ხინკოლტრესტის საქმიანობის გაფორჩქ-
 ენა, რადგანაც ხინკოლის მეტურნეობის განვითარება წარმო-
 უდგენელ ბიძს ჰკრავს საერთოდ ჩვენს მეტურნეობას ფა-
 სების დაკლებად დარგში. რომ დაგეიმტკობთ ჩემი ნეიტ-
 რალიტეტი ფულისადმი, მოგახსენებთ, რომ მე ნახევარ
 ჯამაგირს ავიღებ: შართალია, როგორც ხინკოლის სპექტ
 მერგება ოთხასი მანეთი, მგრამ თანახმა ვარ ორას მანეთ-
 ზედაც თვეში.

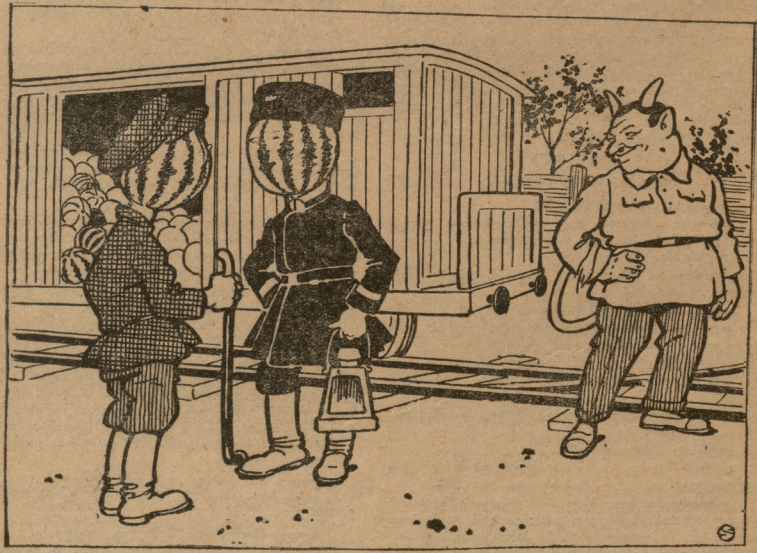
განცხადება გამგეს მიართვა არონის ნაწნობა ქალ-
 მა.

ხინკოლტრესტში შტატების შემცირება უკვე ჩატარე-
 ბულ იყო და ამიტომ ახალი კაცის მიღებას არაფერა
 ელოდებოდა წინ. ასე რომ არონი მიიღეს. მასთან ერთად მი
 იღეს კიდევ რამდენიმე კაცი.

„ბართი ღაიბივე“

„ზოგი რკინისგზებზე სტებენ საბარგო ვაგონებს და იბარავენსაშაშობროსებს“.

(გაზეთებიდან).

ბარტაროზი (თავისთვის) — შართალია, გარეგნულად მათი ეხლანდელი თავი განხვავდება უწინდელისაგან,
 შაგრამ შინაგანი ღირსებით ერთი და იგივეა.

მ გ ბ ა დ ა ხ დ ი ლ ნ ი

„მარიამოვის“ დღესასწაულის ბარაბოზის შემდეგ

ხანი გავიდა. ხელახლა დაიწყო შტატების შემცირების კამპანია.

— არონ ჯან, ვიღუპებით, შტატს ამცირებენ... — ბაკანკალბეული წმითი ენოჩოლეობდა არონს ბუხხალტერი.

— შეამოკლონი შავის დაღობი არა მაქვს. — შენ რა გიჭირს, არ დაფიქრებ, — ჩუმად ჩაილაპარაკა ბუხხალტერი.

— შტატები შეამოკლეს და... არ დაფიქრებთ, მაგრამ არონი აქაც შემოკლებაში მოჰყვა.

— შეგიმოკლადი დღე, ექვსი თვეა მიმიღეთ და სულს მოთქმაც აღირ მაცადეთ? — ბუზღუნობდა შემოკლებული არონი.

— ჭირსა შივან გაზაგრებათა... — ანუგემა არონმა თავისი დაწყურებული გული და მიმიღას ესტუმრა.

— მამიდაჩემო, ახლა მჭირსა, შენ იცნობ გვინებ აჯაფსანდალკეშვირის გამგებობის წევრს. გამიკეთე საქმე, იქნება მიმოლო.

— არა შვილო, იმას ჩემი სიძის და იცნობს კარგად. იქნება მან გიმელოს.

არონი ეცა თავის მამიდას სიძის დას და აჯაფსანდალტრესტში გაატანა განცხადება, სადაც სწერდა:

„ჩემნი ქვეყანა სასოფლო-სამეურნეო ქვეყანაა და ამიტომ არც გასაკვიროლია, თუ ხალხი აჯაფსანდალის გულტრუას ეტანება. აჯაფსანდალი მწიფენილოვან ადგილს დაიჭერს ჭალაქის მრეწველობაშიაც, რადგანაც პროლეტარიატი მეტად ეტანება ამ საკვებ პროდუქტს.“

პირადად მე სამსახური არ მაინტერესებს, გული ვერ ითმენს არ მივიღო მონაწილეობა აჯაფსანდალკეშვირის მუშაობაში, რომელმაც ასე დიდებულად დააყენა აჯაფსანდალის წარმოების საქმე. ამიტომ ვთხოვთ ჩამრიცხოთ თქვენდამი რუმუნებულ დაწესებულებაში.“

მამიდას სიძის დამ მიიტანა განცხადება და ხანგრძლივი ვიზიტი გაუკეთა გამგებობის წევრს.

არონი მიიღეს ინსტრუქტორად.

კიდევ გავიდა ხანი, კიდევ დაიწყო შემცირება, — შენ რა გიჭირს, სპეცია ხარ; მე უნდა ვიკითხო, — ეუბნებოდა არონს უნცროსი ინსტრუქტორი.

— ნუ გეშინია, არც ერთს არ შეამცირებენ, — გაუკეთა გული არონმა.

შემცირება მოხდა და... ვინღ დაჯერეთ, ვინღ ნუ — არონი მაინც შეამცირეს.

არონი მაინც არ დაეცა სულით და ფართო განცხადებით მაშურა ბოლოცაჭრობის სამმართველოს.

განცხადებაში ეწერა:

„არც თუ ისე ახადდება ბოლოცის მეურნეობა, მით უმეტეს ჩვენში, სადაც ბოლოცის მეურნეობას დიდი მიღწევიტი აქვს, თვით მე პატარაბიზნისგან მიყვარდა ბოლოცის და ახლა ხომ სულს არ დავიშურებ მისთვის. ბოლოცაჭრობის სამმართველოს დაარსებას მე ყოველთვის ეფერებოდა და კრებუბუნდაც ვიცავდი მისი ორგანიზაციის აზრს. ამიტომ, ვთხოვთ, როგორც სპეცია, მიმოლო თქვენთან თანამშრომლად.“

არონი მიიღეს, რადგანაც შტატების შემცირების კამპანია ჩატარებული იყო.

ამას წინად არონმა გაიგო, რომ კვლავ ტარდება შტატების შემცირება.

— შეამცირონ! — ჩაიკინა არონმა, — ვიცი მეც შემამცირებენ, მაგრამ რას ვღარღობ? ცენტრობუნჯლაპის თავმჯდომარის მოადგილემ ჩემს ცოლის ძმის ნაოლის ქალი შეერთა ცოლად და მე მგონია, რომ ასეთი პროტექციით იქ მაინც მიმოლებენ... ჯერ დავიცდი, იქაც ჩატარდეს შემცირება და შემდეგ მივაკითხავ — ჩაიხიზითა არონმა და განცხადების წერას შეუდგა.

აღლარ-აღლარხან.

„კეა-გიჭეპი“ კომედია ერთ სანახავედ.

(საჭრე. ქუთ. მარხა)

სცენა წარმოადგენს ვანია კეაბაძის ღუქანს, რომელსაც ღუქანის ვაჟიღის უფლება არა აქვს. საღამო. კვირა დღე. ღუქანის აივანზე სდგას ერთი მაგიდა, რომელსაც უსხნად ვარწმუნო: აღმასკომის თავმჯდომარე ბ. ბუბაშვილი, მდივანი შ. ჯაბაძე, მუშენა: ერთმანე ქარქაშაძე; გ. ვაბრიანი და სხვანი, ყველა შეზარხოზებულია და მღერინა:

აღმასკომის თავმჯდომარე,
შენ გენაცვალეო...
ჩემი ცოლი დამიბერდა,
გამოიცივალეო...

ერთმანე: ვანო, აბა ჩქარა მოიქცა სამი ბოთლი ღვინო, თორემ ხომ იცი ჩვენ ვინა ვართ?!

ვანო: კი მე გენაცვალე, ამ მინუტში... (მოაქვს ღვინო, მოქცევინებს მღერინებს)

წრიბინ, წრიბინ, წრიბინ, წრიბინ
წრიბინ, წრიბინეო...
ტყეში გავო დავიჭირე,
ავაწრიბინეო...

უძღვლიან: ო, რა კარგია. (ამ დროს შემოდის გრიშა ვაბრიანი და მისი ამხანაგები; ერთმანეთს ესალმებიან)

ერთმანე (გრიშას): აქ მოდიო... ჩვენთან დაჯექით. მარა ჯერ ეს გამოსცალე (მისცემს ღვინოთ სასვე ჩაის ქუქას. გრიშა სვამს) ეხლა აქ დაჯექით.

გრიშა: მადლობ, დადიანო; ჩვენ შეგ დავეჯდებით. ერთმანე (შეაბრებს): აქ მოდი, თორემ რომ ცალკე დაჯდე, ციონებულ ბებიაჩემის სული ნუ წამიწყდება, ერთს ისეთს ლავაშს ვაქმე, რომ სამ თვეს ვერ მოხვიდე შუაზე.

გრიშა (ხუმრობათ ღებულობს და შედის ღუქანში). ეუბნება ვანოს): აბა, ვანო ჩამოდი (კოცნადა ექცევი ბოთლი ღვინო ღობიანთ ნარეგო).

ვანო: ეხლავე შე გენაცვალე. (მოაქვს) იფ, იფ რა „სმეზანია“, რა „სმეზანია“... ეინც არ დალევს, ან დღე მოკვდება, ან ღამე. (გრიშას კამპანია მღერის):

ჩვენისთანა ხალხის ბინა
არის ვანოს ღუქანის წინა.
ქვიფობა არ მოგვწყინდა,
ვანო, ღვინო, ღვინო გვინდა.

ერთმანე (ოგინება): გამოშვით, მე მაგის პატრონის დედა... როგორ გავნდა მაგ ლაჭურკამა და ჩვენს სულ რაზე არ დაუდა ჩვენთან?! მაგან დაქვას თაგისი დაუბანელი წიხლი თავში, თუ „კაი-ღელა“ არ ვაძახო.

მხსენ: ვალეშე მაგის... ხომ ხედავ უღნური ყოფილა, ვერ შევიწინ ჩვენი პატვისცემა.

გრიშა (იტიდან): მკუთთ იყავი, თორემ წიხლზე მერი მოგბედება მაგ გამოლაყებულ თავზე.

ერთმანე: აბა, ვნახათ რა ვეცაკიც ხარ. (შემოპკრავს გრიშას და ისევ თავის ლავას ჯდება).

გრიშა (გაბრაზებული წამოვარდება): არა, მასე კი არ უნდა ვარტყმა, აი ასე უნდა (და ერთმანეს რამდენჯერმე შემოპკრავს).

მხსენ (ყველანი წამოცვივებიან. იმტკრევა შურტ-ლეულიანი): კაცო, თქვინ ხომ არ ვადაირეთ? მკუთან ხომ არ შეიშალეთ?

გრიშა: შევიშალე კი არა, უარესსაც ვიპაზ: მთლად დავამტკრევე აჭურბობს.

ვანო: მიქოს! მე რას მერიოთ, რომ ყველაფერი და-მამტკრეთო? აქანე სახსობარო ადგლია ხომ არ არის! აქანე საქვილო ადგლია.

გრიშა (ვანოს): ვაშუმიდ შე „ხოზია“, შენა!
მხსენ: წამობრძანდით ღმსკეპში. აქ ვასშის კამას არ აცლით პატროსან კაცს.

გრიშა: შენისანა პატიოსანი კიდე გამოვიდეს შენს გვარში. ვასშაში კი არა, ვერა ხედავ როგორ გაღეშული ხარ? (მოსეს მიპყავს).

ვანო (მოსეს): შენი ქირივე, მოსე, ოქმი არ დასწერო, თორემ შეცდამორთმი ჩავარდები. როგორმე მიხარე, მხსენ: ნუ გეშინია. მაგათ ცოტა ხნის შემდეგ შეგარი-გებ და შესარიტებელ მაყარისსაც აქ გადავახდენებ ორივეს.

ვანო: შე გენაცვალე, შენ,—რა კარგი თავმჯდომარე ხარ.

მხსენ: შენ არხეინად იყავ (მოდის და მიპყავს გრიშა და ერთმანე).

ღონ-გან.

წარმოდგენა

(გურული სცენა)

გამოთარევენ ვაშნაშუღბული „ამელენები“, რომ წარმოდგენა „უფერკიონერი, ფოშტა“ იქნება და ზურ-ნა დღურავსო!

აგნს სუყველას ძან აქებუნდ, მარა ზე შვილიდან კაი ხანია წერილი არ მიმიღია და ფოშტა მაინტერესე-ნება.

ვამბობდი:—რაცხა ფარცავი რამე იქნება, ძველ და ახალ წერილებს გარმოალაგებებოქეა!

თინაც ზურნაც მეამა, თემცა არლანს ვერ გაუტოლ-დება, მარა არა უშეშტევა.

ეგო რი ჩემ ქალს ყურში მოხვდა, ჩამეშვიდა კისერ-ზე ხურჯინითა, წვეიღით, და წვეიღით, თვალს წვე-ლი დავლევივითა.

რაც მართალია, მართალია,—არ მინდოდა მისი წა-ყვანა, მარა რო ატყდა, შოუყდად ბზიკო, ვერ დავამა-გრე და თან წვეიტიანე.

იმდენი ხალხი იყო, რო დასაჯლმე დვრელს ვა არა, დასაჯლმასაც ვერ მოუქლობდენ და ერთმეორეს თავზე აუჯღობდენ.

ქეაბის ნატეხი იყო თუ რაცხა, დაარაწყუნენ, ხალ-ხმა პირი დაალო და თხასავით შეაჩერდა: რაა და ყძიან საყურებელია, ცოლქვირიანია თიამაშებენა. ერთი, ორო, და მესამეზე შეერბი ავაკიბენ და რას ვხედავ: აღის სკამზე რალკით შეთიბნლილი, თხასავით წვერ-ულვაშ გაკეთებული ივანის პეტრიკო, და გჯოიის ქეთი, ერთი ეთიამცე ქმარია და მფორე ცოლი იქუტუნეს ცის, ბარის, და მერე აგინაცვალე გეკალ გულში, როგორც ყველი ნაქაპურშია. და ქარ ჩეყრა ლავაშ ჰყოივით პეტრიკე ქეთთან! აწი შოი მოაცილებ გატკვლიცინებულ გავოს და სისხლ აფულებულ ბიჭს ერთმეორეს? მოხვდენ ნელ-ში დაი მთხან კოცნენ, ერთმანეთი კინადად გადაულაშენ! იგნის პრაშტი-პრეშტი მარაზე იმისადა!

ხალხო იცინის, იცინის, და ერთმეორეს ეჯახუნება. მე კი პირაფარს ვიწერ: რას ხედავ ჩემი თვალში ამჟამ აღინის ხალხის რავე არ ცხენიათნევა!

ივანე მისი შვილს ყურებით, ხიქინით მუცელზე სკდება, რა გავითეც ჩემ გვერდზე ლავში-ცხენივით ხეივინობს!

ბარხმა თავაკოკოში დამკრა, ვერ მევიმინე და წაუშეშულეღუნებ უხეროას: შე თვალდ დასაფსებო, რა ვაქციან, როცა შენი გავოს პატრის საჯაროდ ყრინ-თქეა!

მყარ სინამდვილე

სწორია შენიშვნები, როცა ხელად ცნაწლებს დამთავრებულ ცნაწლებს მასწავლებლობის ადგილს თხოვლობს. (დაქტილად).

სხარაწლებადამთავრებული (სკოლის გამგის ამა ყად): —აუცილებლად უნდა მიიღოთ... (აძლევს განცხადებებს).

გამგე—მოწოდებები ყველა მიღებულია და თავისუფალი ადგილი არა გვაქვს.
სხარაწლებადამთავრებული—თქვენ ცდებით! თქვენ არ გემახსარავებთ! მე მასწავლებლობის ადგილს ვთხოვლობ.

გეიკინა, ხალხი ჩემენ მობრუდა და მომაჯღაღაღენ: ვერმედი, ხელს ნუ გვიშლი. ვაგავონენ, ისე წერია წიგნშია.

პირველი დღეწიგნი: ცვათის ქვეით ივანის პეტრამ რო სახალხოდ, უსიტყვილოდ პროშტოს, და და პურის ცვერივით აფუნდაოს—ო, ვგი თუ წერია, კარ რამე წიგნი კი ყოფილათქვა!
დაძღვევს ენაზე კიტტი; ან ქე რა მენადღვლებოდა! ერთანბ მოცილდენ ერთმანეთს, მევე კილა იქუჯიანეს, და კილა ეტრევენ ერთმანეთს.

წაბლი მივ კაცო ვარ, ცოდელიანი ვარ. გაროუწი ყარაანტო ქოს მზისმზირასავით და ის ის იყო უნდა ჩემილომა, იმისან ბეტერს, ერთი თუ ორი მიქედიამბორი ლავაშები ჩემ სახეში ჯაროს ტორეკეშივით მომსყარა და თვლივში ნაწერწლებს ვენთო! „იბრ უნ შენამუსო, შინ ვინ წაგართავა ჩემი თავი აქანე რო მარცხებნო“!
ენა ძლივს მევიბრუნენ: ქალო შე ოხერო რა გიყავი იმისანა, იგნენ თუ არ ცხებივინ, შე კიბობ მჩაყროლი მაინურა რა შექენითქვა. „გავიკევი ენაო მომაყვირა“.
რეიხა ვაგეჭმოდ, წიგნში თუ იგნენის კონცა წერია, ქმარამა რა ცოლს აკოცოს, იმ დანაწევამე რავა არ ვეწრებათქვა!

ხალხმა არა ნაკედე ჩვენზე იციენ! ხო და, რო გთავდა წარმოდენა, დოუტარის ზურნა, მარა იმისანა მყარად გუნებანე ვიყავი, სატრიალ პენსან მეძენენა.

აგურციონერნი ვინცხეს ცომი ხაქაპური უღირლად გაყიდეს.

ახლა ფოშტიდან ველი სახეიროს, მარა მეიცალეუ ყველე დანაშრენ და სიყვარულის ქალადღეს უგზავნიენ ერთმანეთს ვიგო მიქები!

ყოლიერობს მოტყულებული და ჩემი ქალიდან სიტყვილ ხაქამი დაებრუნენ შინ.
ამის შემდეგ რავაღა წავალ წარმოდენაში!

სტუმრათ ქალაქში

(იმერული სცენა)

ეეჰ! ძაშია, ხათბაღაა ქალაქში სიარული წინდაუკან თვალი უნდა გებეს, რო არაფერს დეტეკო და არაიენ დაკატეკოს! რაცხა სემშაკოდ ამას წიწვიებზე მე და ჩემი ქალი გახლით რაღაცეებს საყიდლად, ამბობდენ: „ყოლივერი ხელსყრელად იმოყვება“—ო, ვივაქრეთ და რო მოვადი ნავაქო, ვივით საპირბობორო სანქმებზე, ვადმოდივათ ვხავჯარდინდ, აი რა ამბავია: აქედან ავტნობოლი მობორონობს კურო მოწვევრითი, იქედან მატრონიანი ველოსიპედი მოკუყვის კატსავით, ფიიტეხები, ტრეკები, კონკა და ერთი სიტყვით ყოველი უბედურება!

ერთს ლოპრეთ, მეორეს და გასული რო გვეგანია თავი სამშვიდობოს, მეფაიტონემ ერთი კი დეიძიხა „ბერეგის“—ო, და დაატაკა ეტლი ჩემ ქალს! გეიშლართა ამ შუა ქუჩაში დედაკაცი, გარაჯარვალა და წვევიდა!

დავითრი დამებნა, ვაფეთებ თვალებს აქით-იქით, სადაა ქალი? შერე მილიციონერმა რო შუშტუკი მიცა, მევიდე გრონობანე, მივევარი ფინთხივით ქალიან, ავაკენე, და ვილაცის ხელში მოიჩეხებულ წყალს ვესანამ და ვახსამ, ვესამ და ვახსამ!

რავც იქნა მოვებრუნენ, „რა ამბავია, რამ დამასოლო“! მიჩივის! მარა ისევე არ გარაატუა და გარანამა თვალებში? „ევი უბედურებას, ხელში არ ჩავაკედეს წიწვილივით, ეს ცოდვის შეილა, რას წამოუყვანივარი თქვა მებუზღუნებ და ჯინდაჯინ წყალს ვახსამ.

ბოლოს რავც იქნა მოვასულიერენ, და კილა შემევიტხა: „რამ დამასოლო“! არაფერი გენაცვალე დიდი, მეფიიტენემ ფიიტონი დაკატაკა, გული წაგვიდა და წყალით მოვაბოლენ მეთქი!

ამოლუქი ფხარში, ჩემს ღღემი რო ხელი არ გამიყრია, გაულვარე, და მიმყავს ასე.

ორი შვიი გარავდე, მივალ და ვეჭკობ: ვაი სიტყვილო, რა დღოთს აგენის „პადრუქტია“, საიქთის სკორზე ბოლით ნაყიდი უნდა მოქდესუქტია—არა იტყვის ხალხი? მარა ამას ვივივ? თანც. გამოვიტყვლებით, მსაიბოვნობს ასე წყსლო, რა მასხოს მისი ეკრში ხასიათი: ახალი ნაიხივინ რო მუავდა, გარავავალე, გარეველი, და ხელი არ გამაყრევი, გვერვით ახრნა, ასირა ცხელია“—ო მიითბა! ახლა რო მევიდე მას ოხტში!

მივალთ და არ შეხედოთ, შეშტუკით ვაგავანერენ.
— რა ვინდა ძაბათაქვა?

— არათია, მეიცადე ასკოლი პომონი! მოვო! მერე რა ჩარა გეკონდა, ვეყვდეთ სტოლბანე ყადღივით და ვეუტყულებო; ქალი თინდათნ ავად ხუნდა, გული უყვიერსუქტობს, ვუცადეთ, და ვუცადეთ, მარა არ შეგეკამით ხიერობდ, არაფელი მოგუქაქანობს.

მერე შევივებენ „თუ მძიხარ გავემევი, ავარ ყურიბიძირეში ვარ, დობტერი ნათესავი მყავს, იქინე დავაწვენ და ვუწამლებთქვა“!

გავსკრა ტუტილმა და გოულქით ყანაყილანყალით გხას.

ქალმა თეირად გაათენა, წუხდა, ტკიოდა, და მერე, თქვენ ხართ ჩემი ბატონი, რავც იქნა გამახსენვია და ვუყურებ: ვალუარეობთა გვერდის ძვალი ფანფალობს.

ვიმოწერე ოლი, წოუტებ და ასე კუშუ-კუთონენ მევიყიენ შინ.

დობტურს გავაზინჯიე და მითხრა: ლენის ძეალი შეტეხია, ქალაქში უნდა აბეღალიკა უყონ და აბოლონო. ახლა არ ცეცხლშუა ვედავარ: წყვიყენონ, ვა თუ კი-ლო დაბატონ და მეორეშუა შეატეხონ. მაშინ რაია ექნა? მეოე კილო, ჩოუღვედ ხელში ქალი ამ ლიციდარე დობტურებს, ვანჩხენ ულაგო ალაგას შობურბარულბლად. და ვადარბებ თუ არა, ლმერთი იციის მტერდადავისას რო მომიკედეს, ნი ვამიძალდა სილოცხლე ამ სიბერის ღმრის გამეკეთავო? ჩინა-ახალიხი ხო არა ჩემი სი-დღერის მოქსოვილი? ახლა მეტი რა ვნა მექ, უნდა ვა-ცაყეთებო აბალაყი და უნდა ამოვადებო რაცხა აქ მეტესლო.

ლომ-კახი.

ს ა მ ბ რ ე ჯ ო

(ამბავი ახლო-წარსულიდან)

— პეტრე, დღეს გამგეობის სხდომა და აუცი-ლებლოდ „ის საკითხი“ უნდა დავსვათ. მიიწვდიან(ც თუ ამბობ, რომ საკითხი „შეუსწაველიაო, ამას არა აქვს მნიშვნელობა, რა ეყუთ, რომ რეიმე-გერმონიაა! ახლა ჩემს ამბავს არ ეითხავე?! სახლს ვაშუებენ და ფულეში მჭირდება! — ეუბნებოდა გამგეობის წევრი პეტრეს, რომელმაც ცოტა ყოყმანის შემდეგ თითქოს თვისთვის წა-იღულუღლა:

— ეგეც რომ არ იყოთ, მაინც ჩვენ ჩენი ვეერგება... გარდა ამისა, შვილი ქალაქში მყავს სასწავლებელში და დღევდამე ფულსა მიზოქს... რა ეცი, ვინც საქმე კარ-გად მოგვარდეს: გამგეობის ყველა წევრები დავითანმე და არც თემკომის მდივანი—იერემია არის უარზე; ისე რომ თუნდაც უკანონო იყოს, ცეკავშირი მაინც ვერა-ფერს გაივებს.

საღამოს კრება პეტრეს თავმჯდომარეობით გაიხ-სნა.

— ამხანაგებო, ამ წელს ჩვენს კოოპერატებს საკმაო მოვება აქვს...

— ღობად იმითომ ჰყიდლით ყველაფერს ძვირად!— ჩაილაპარაკა ვილკამ, მაგრამ თითქოს არ გაუგონიათ, პეტრე არ შეერებებოდა და ამბობდა:

— ეს მოვება, რასაკერეველია, გამოწვეულია ჩემი და თქვენი მეზობით. ეს კი ბუნებრივად აყვებენ საკითხს ჩემი და გამგეობის წევრების დაჯილდოების შესახებ. ამაზე ჩემი მოადგილე-საქული იტყვის კიდევ დამატებით. თუ ეინგეს საჭიროთ მიპინდა შეიკითხვები და ისტყვები...

— შეიკითხვები და ისტყვები, ჩემის აზრით, საჭირო არ არის... საკითხი ისედაც გამოკვლეულია!—წილულ-ლული ნახევრად მთვარაბო საქულამ.

— ჩატომ არ არის? საჭიროა... მით უფრო, როცა რეიმე-გერმონია ტარდება!—დაიძახა ერმაბ.

— მალო ჩეო თუ ტარდება!—გაცხარდა საქულა.

— ამხანაგებო—აძბაღებს თავმჯდომარე პეტრე— რომ კამათი არ გავხსნით და სხდომა მალე გავთავოთ, ავერ ჩემს მიერ შემოტანილია რეზოლუცია: ფული და-ნაწილდეს გამგეობის წევრებს შორის შემდგენიარად: მე მერგება პირველ კატეგორიით, ჩემს მოადგილეს მეო-რითი და ასე. ეინა მომზრე ამ წინადადებისა. მართა-ლია, მომჭირნებოა ირუვევა, მაგრამ სხვათა შორის მაინც ვავინაწილოთ. მომზრე ყველა. მდივანი, შეტრანე ოქმში, რომ არც გამგეობის წევრები და არც თემკომის მდივანი წინადადდებ არ არიან. (1926 წ. ოქტომბერი. ოქმს ხელს აწერენ: გამგეობის წევრები—პეტრე, საქულა და გრიჭუ-ლია; სარეზოლო კომისია: იერემია და სამსონი. ამბავი გა-მოაშკარავდა ი. წ. მარტ-აპრილში).

ეს ამბავი სადღურში მიამბო გლენმა.

გამიკვირდა და შეეკითხე:

— ნუ თუ აქ აღმასკომი არ არის? გლენს ჩაეცინა და ყურმო წაშორილუა:

— ავერ, შენი კირიმე, კოოპერატეის ვამეე მოდის და ის თვითონ აღმასკომის წევრია. გლენს სიტყვა არც კი ჰქონდა დასრულბული, რომ სამიკტდნოდან აურ-ზაურით და კვარტეებით ხელს ხელობელადამევეულნი ვა-მოვიდენ მოერალები.

— ვის ავინებენ დემაძას ის მოერალები?—შეეე-კითხე გლენს.

— ვის, შენი კირიმე, და გლენკომებს—და თანაც დაუმტა:—ნეტავი მეც შემეძლოს გლენკორობა! ვინ არიან ესენი?

— ეინა და, ერთი მათგანი კოლა გაზღავთ, მეორე საქულა, მგონია ატიციის ბიჭი. კოლას ძველად სამიკტ-ნო ჰქონდა და ხალხს ტყავს აძრობდა. ენლა კი ბანკის გამგეა. ხალხი დაშინებლოდ ჰყავს—ბულა ხარიკით უმ-დღერის ყველას. ერთხელ კოოპერატეის დარაჯს ისე სცემა, რომ სულ ვაი-დვდა აძახებინა, მაგრამ ვინ მოსო-ხივდა პასუხს—პეტრე და საქულა მისი ქომავებია... სა-ქულასათვის ატიკას მიუტია წინადადება—გასწორდო, მზრა იგი მაინც თავისას არ იზღის... ეს არ გამოვონ, თო-არემ ციტხალს რა გამიშვებენ. შე გენაცვალე, არავის უთხრა—დაასრულა გლენმა სიტყვა და გამოემეწვიღობა.

ჩხლართი.

ნ ა რ ე ხ ე ს ბ უ რ ი

სამბარლიძე

იყო სოფელში ყმაწვილი ვაჟ-კაცი პირბაღინანი: წვერ-ულვაშა, მოსული ორ არწინ ნახვერიანი. კაცე: ეუბრო, კეილი, არ-მეტრი, სრულად ჭკვიანი. მიმწვევი, ჯიბეს ჩამხედი, უხუი პურ-მარილიანი.

კაცე ის სოფლად იყო, ვასილიკოდ წოდებული. „აბტკა“ ჰქონდა ვასილიკოს მორთულობით დაღებული ღვინო ჰქონდა დამაბორობა და გემოთაც ჩინებული. ყელი, პური და ტარანი თოქე ჩამოკიდებული.

დღესაც იყო „აბტენტი“ ლამაზი, ნათელ-მზინაიკ ვასილიკოს ენსი გენებარე, წინ დიდი თხილიკობიანი. ექა ვილოდენ ყმაწვილნი, მსმელნი და ბოხი ხზიანი. უკისროდ დაბრუნდებოდენ თუ იყვენ კისრებიანი.

დღესაც ჩხუბის ამტენი და აყლ-მყალბიანი, თვით ვასილიკოც გამტენ-ტენი, დამღები სიფაიანი. ერთხელაც ვაბრტკა რომ იყო ჩენი კვირა დღე მზინაიკ, მაგრამ ისეთი მიზნეცეს —ადინეს სისხლი მძირანი.

ვასილიკოს მოეშველა ვასტკაში მძია ილო. შეუკურნოს, შეგაინა:—რა შეწებით თქვენ ვირიშვილო? მუშტი მისა ვაქაქური არ ყოფილა სათაიკოლო, მისაც დასტებს, დუქარკებს ლაპარაკის ხმა და კილო,

ეს სოფელო რასა ჰგებხართ? რას ვეაბრუნებ? რაზე ვეკრისა?

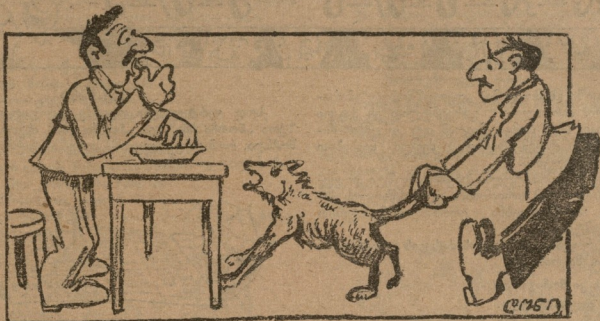
დღეს ვაჭრობა ეგდარ მოხდა, ვასილიკოც მტომ სტრასა. ფულს ვერ იგებს კვირაობით, უსისხლუნენ თანაც ცხვირ-სა.

ტარტაროზო, მოეშველე, იხსენ იგი ვასაქირსა.

იპ—იპოჟი.

ტყიბულის სასადილოში

მუშა (აზნაუას):—კაცო, მალე შესვამე სადილი თორემ, ხომ ხედავ კულთი ძაღლი მიჭირავს და რაც ხა-ნია პირში გეცემა!

სივრთხილა

სასათუხო

- რა ჩუმით მივაპარებ ე გოდრებს, ზოსო!
- მეშინიან, კაცო, ჩვენმა თავმჯდომარემ არ დაძინაბოს.
- რა დიდი რთველი შენა გაქეს, რა...
- რთველისა კი არ მეშინიან.
- მაშ რისა?
- იმისა, რა რაჟი ვაივებს ჩვენი თავმჯდომარე, ერთი-ორი წვეთი ტკბილი ჩაეაწყობინებე ქვევერში, მაჭრობისას შუგ მარანში ჩამისახლდება.
- მაგის ნება არა აქვს კაცო, არა.
- ეგჰ, მამაცხონებულო, ლაბარაკობ რაღა! „ნება არა აქვს“ აე, ცემის ნებაც არა აქვთ, მაგრამ სამჯერ ივრე დასაფურთხობიარევეს, რო კინლაშქვენი გაჯამე.
- შერე კაცო, არ იჩივლე?
- რაღა უნდა შეჩივლა, თვითონ მცემა, ვისთან უნდა მეჩივლა. შენ რო ვაგვივია „ნება არა აქვსო“. ნებაც არის და-ნებაც, შევიღოსა, საქმე ის არის ვინ ვისა სცემს.

- შენ უშნო ჰყოფილხარ, შე პოხრო, შენა, თორემ იმ დღეს ჩემი პატარა ბიჭისთვის მეზობლის ბიჭს ეცემა, უჩივლე და დაიბარეს:
- შენ რაითა ჰქცემე—უთხრა თავმჯდომარემ.
- მა რა ეგონა, დედამ რო მაგინებდა—მიუგო ბიჭმა.
- ჰაი შე ძაღლის ლეკვო, აბა ერთი შენ იგემე, როგორია ცემა—და გადაკრა მათობები.
- აჰი კემის ნება არა აქვთო!
- ეა, მართლა ე როგო ვამოდის ე! წაღი, წაღი, წაღი გოდრები, თორე ლენოს ხო დაგიღევეს და დაგიღევეს, იჩენება ერთი კარგაც მივჯობოს!

ფეშანგი.

ნამდვილი ამაპაი

სოფ. მღვიმევი. შორაპნის მაზრა საყდრის ახლოს ჩვენს სოფელში გლეხმა მოსჭრა ძველი მუხა. ამ მუხაზე მუხობლობა მატის-მუტად შეაწუხა. უთხრაჲს:—კაცო, ეს რა ჰქენი? გაგებებდა ხელი-ფეხი, შედ ჯღებოდა ახგელოზი,

დააკცემა მისგან მესი!— და გულხს მართლაც შიშისაგან გულზე ეცა მწორე ელდა. ეაატივა-ეაატივლა და თველუბი დაუბნელდა. სწორად მოჰგვარეს მას ხუცესი, (ეაშაჲა დიომილე). ლეკვლმა უთხრა:—შე საწყალო, ლენის შეკოდევა თავს რათ იდე? ახგელოზი იყო ის ხე, რად მოსჭერი იგი მუხა?— (და არაჲი დიომილემ შედი-შედა ოთხი ჰხუხა). უთხრა:—ღვიმის მონასტერში მოიტანე შესაწირი კოტა რამე... ლარიბი ხარ, არ დაგვიღეს მეტად მგირი: ერთი ბატი, ერთი ცხვარი და არაჲი ერთი „შტოფი“, თუ ეს ასე შენ არ ჰქენი, შეგაყრება მავენ „სოფი“. დაჰკლეს ბატი, დაჰკლეს ცხვარი და არაჲიეც ღელომად ჰხუტეს. ლეღელი ამბობს:—ახგელოზი აწი აღარ შეგაწუტებს.

კვანძი.

პეღლის გაჯეთიგის მხატვართა საჲურადღებოთ

მუშა. „ბარბაროზი“-ს რედაქციის ბანზარაზმა აჲეს მუშრანალში მოწაწილეობა მიადამინოს ანალგაზარდ მხატვრებს, როგორც პროვინციებოთ თავისი ნოკრი ქალღოთი მოწაწილეობებს ლეჲლოზბინ აღნიშობობივ კედლის გაჯეთიგაჲი.

მოდონებულო სჲრატებე (კარიკატურები) დანიმჲჲებება მუშრანალში ამბოკრის უფლებივს ჭაცობთ. ბონოკარი მიცემათ ჩვენი მხატვრებს ის თანაბარად.

სჲრატის უინაარასი უნდა უმეანბოდეს უმეტსად აღვილოზბივ ცხობრებას და იფგითად უსოჲითისას.

სჲრატს უნდა ჰკოდნეს: სათაჲრი, ჲარჲირა და საბიკობის მიხედიოთ ციბატა (ამონაჲჲარი).

რედაქციის უფლება აჲეს სოჲელგვარი უსჲოკამეაჲის.

მუშა. „ბარბაროზი“-ს რედაქცია.

ჯოჯობათის კუთხე

სოფ ბაღდათში (ზემო დიმი) „ლეთისმშობელ“ მარიამს აუტეს ძეგლი. მართალია: გარეგნულად ეს ძეგლი თითქოს სრულიად სხვა რამეა, მაგრამ თუ კი ციხის-ძირელის განმარტებას დავეყურებით, ძეგლი სავსებით გამოხატავს დანიშნულებას.

კვარცხლობეზე გამოხატულია ცხვირი, მუშუტი და ყურო. ეს იმას ნიშნავს, რომ მარიამობის დღესასწაულის ქეიფობის დროს შორწმუნებმა ერთმანეთს მუშუტებით ცხვირ-პირი დაუმტკრიეს.

პირველად, როცა მოესმა ციხის-ძირელს აფრ-ზაფური, სხვა რამე ეგონა, მაგრამ

ბოლოს კი მომაგონდა
წმიდა დღესასწაული.
„ბრწყინვალე დღე“-ს ქეიფობდენი
ნიკა, შალვა, ხაული.
შავი ღვინით შეხვდენ,
ჟანჭი ხელში ტრიალებს;
ბოლოს დასცხეს ერთმანეთს,
სუფრა გაატაღეს.

ჩვენ არ ვიცით, თუ რომელ მათგანის ცხვირია აქ ძეგლზე გამოხატული, მაგრამ ამით ღირსება სრულებითაც არ ეკარგება ძეგლს.
პირველად ფიქრობდენ,—ცხვირგატყვლილი პიროვნება ამოეკეთად ქანდაკებათ, მაგრამ ეს ოგოუსტ როდენის (საფრანგეთის გამოჩენილი მოქანდაკე) მიზამდა იქნებოდა. (როდენს აქვს ქანდაკება: „ცხვირგატყვლილი მოქალაქე“).

იან-ნანა

სოფ. ვერტკვილში ოდესმე გამოდიოდა კედლის გა-
ზეთი „ნორჩი ხმა“. ეს „ნორჩი ხმა“ ისეთი საამური აღ-
მოჩნდა, რომ რედკლევის „იან-ნანა“ უმღერა და სალა-
თას ძილით დაძინა.

როგორც აქვე მოთავსებულ სურათიდან სჩანს, რედ-
კოლევია ჯერ-ჯერობით არ ფიქრობს გაღვიძებას. (არამც
გაუღვიძია!)

ქი მართებს კვინა

ცუვარანის ქალაში (სართქალა) არის არხი; არხზე
ბოჯირია. მაგრამ ეს ბოჯირი ისეა დაზიანებული, რომ
უფემი და ხარები გლეხებს ზურგიით გადააქეთ მეორე ნა-
პირზე.

თქვენ ეგებ გავიკვირდეთ ეს ამბავი, მაგრამ ლევარ-
სი როზროზმეს არ გაუკვირდება. (მან ხომ ეპისკოპოსის
ჯვარი მხარზე წამოისცა და ისე გამოიყვანა მთსელიდან!).
დღელიობრივი აღმასკომის თავმჯდომარე ასე იკვებ-
ნის თუნიე:

— აი, ჩემს თემში როგორი ვეჟაკებია!

ხელიდან ხელში

1. ქვემო-მაჩხანში არის საეკიმო პუნქტი, სადაც
გამგეც არის (ექიმი) და ბებია-ქალიც.
ეს ორი კურობეული დაზვეულ ავადმყოფს ერთმა-

ნეთს უღლებენ. ვაზეპიობეული აქეთა—ეს ჩემი ხაქმე არ
არის... მას მიმართეთ!

კარგი იქნებოდა, რომ დღელიობრივი ჯანმრთელო-
ბის ვანყოფილება უფქიმებდეს ასეთი ექიმებს.

როუმის შვიცლა

საჯევხოლან ჩოხატაურში (და შებრუნებით) დადის ეტლი, რომელშიაც, რასაკვირველია, ცხენები უზბი. ეს არაფერია, მაგრამ საქვეთის არის, რასაც ა. ჯეჯევი ცხმელი ამბობს:

საჯევხოლან სადგურიდან წახვლა მინდა ჩოხატაურს. მეშინია—ეტლი მომთხოვს სამ მანეთს და თითმეტ შაურს. რა თქმა უნდა, ისეც არაფერია, მაგრამ რალს იწამ—წახვალ ეტლით, რადგან ფეხით წახვლა სჭირსო. ჯერ შუა გზაზე არა ხარ, და ჩამობრძანდით ყველამ ძირსო.

ცხადია, „ჩამობრძანებაც“ არაფერია, მაგრამ ცხენები ულტიმატუმს უღებენ მეზაერებს:

თუ აქამდე თქვენ გატარეთ, აწი შევსცავოლო ჩოლია. არ გადავდგამთ ერთ ნაბიჯსაც,— ცხენი კაცისა ტოლია.

და მეზაერები იძულებული არიან დააკმაყოფილონ ცხენების სამართლიანი მოთხოვნები.

„ურის-ძიება“

ს. ნატანბეში არის „მამაო დიმიტრე“, ყველას გეტო-ლინებთ (თუ არ იცით, გაუგონეთ „გოლა-შ-გოლოზს), რომ:

დღეს მას არა აქვს საქმილი: ბეჭი, დედალი, ვარია.

სულ გახდა, გამოიწინა, ვით ძალი ნალეკარია...

და ამიტომ გასაკვირიც არ უნდა იყოს, რომ: როცა მან თავის სიმინდში ნახა მეზობლის ღორია, ნაგავი ხელში აიღო, ჩამოხურა ფეხი ორია.

მიუხედავად ამისა, ღორი მაინც გამოცხადდა თავის პატრონთან.

ცხადია: გიორგის არ ესიაოვნა თავისი ღორის ასეთ მდგომარეობაში ნახვაც (ან და რატომ ესიაოვნებოდა, როცა თვითონ ილესდა კბილს—საშობათ უნდა დაეცლა) და

დაშვიკლა, როგორც ერეკლემ, რა ნახა თვისი მტერია. დიმიტრის ჩამოაცალა მან ნახვარი წერიოა. საწყალი მღვდელი სიმწრითა იძახდა: „ნიაფ-ნიაფსა“, და მისი წერი ნაყურთხი ველად გაქონდა ნიაფსა.

აღლად გიორგი მეტად გაბრაზებული ყოფილა. ნერვების დასამშვიდებლად საჭიროა მილიციამ მას ყურადღება მიიქციოს და რამდენიმე დღით მაინც შეუღრო აღავას ამყოფოს.

სწორებათა შიშვება

სოფლის (ქვემო-შუბუთი): თქვენს ლექსიდან ამ ოთხ სტრიქონს მხოლოდ ჩოთისის ხათრისთვის ვთავსებთა

შუბუთის თემში ცხოვრობს ქალბატონი ნატალია. რასაც ამბობენ მასზე, ეს სუყველა მართალია.

წაუბატებთ კიდევ ერთ კუპლეტს: სენი შეშყარა აქ არავალს. (არ არის დეშაგოვია). გრიშა და ბარნაბ შკივიან... უფროხილდეს მაინც გოგია.

ქინაქინას (სამტრედია): ყველაფერია თქმული და ეს რალდ ამოცნაია:

კომინატორ-მეტინარა მანაგრე კოსტა, მუდამ მყოფი პურ-მარილში მუშაობას მოსცდა.

თქვეც ტყვილად მომცდარხართ ლექსის წერით. „მეარს“: მოგყავს ერთი იდგლი თქვენი „თავგაღდა-საგალი“-დან:

დამცხელა, კუვა ადულდა და თითქმის შევიზაღეო.

გადაწყვიტებ და წავედი მე აგარაკზე მალეო.

როცა დაგბრუნდი, ცვილიება მე ვერ შევატყვე თავსაო; თავში კვლავ ძველებურადა რალცა ტვინსა ხრავსაო.

ხომ გავგიონით სალხური ანდაზა:—როგორც წახვალ სენიო, ისე მოხვალ შინაო.

ღონიერს: თქვენს „მტრებზე“ სწერთ: ჯერ არ მცალია, მაცლონ—დედას ვუტირებ ყველასა. იმათ მოვსებო და მერმე კი, ვიმღერებ „დედა, დელასა“.

შაგრეც უნდა მოიქციოთ. არავითარი კომპრომისი მტერთან. იყიდით სავარცხელი, წვადით ახანოში, თავი დაიბან-დაიფარცხეთ და... თქვენი აღარ გეყოლებოთ არც ერთი მტერი, რომელიც ეტლი:

მოსვენებასა არ მამძივც, ძილშიაც კმუნს ავი მტერია. თუმცე კრილობები ზლომად მაქვს, მაგრამ ჯერ ვერ მომერიო.

ზღაპრული სინამდვილე

1. მიხა ღარიბი გლები იყო, მაგრამ სამეურნეო ვადასახალი შეცდომით მანეთ-ნახევრით მეტი შეაწერეს, რის გადახდა მას არ შეეძლო; ამიტომ განცხადება შეიტანა მაზრის ფინგანში.

2. ღლე ღლეს მისდევდა და პასუხი არავინ მისცა.

3. მოლოს ვალასახლის ფაღაც მოვიდა და ნასესები ფულით ის ზედმეტი მანეთ-ნახევარიც გადაიხადა.

4. ერთ ღლეს გაბორტებული მიხა წავიდა ისევ მაზრის ფინგანში და თავის განცხადება უკან სთხოვა. მიხას ერთი ილია ქალაღი მოუტანეს, რამაც მიხა ძალზე გააკვირვა: — მე ერთი „ლიფტი“ მოგართვით, აქ კი რამდენია? ეს სხვისი იქნება!

5. მიხა ძლივს დააჯერეს, რომ ეს იმის ქაღალდების მიმოწერა იყო... და ერთი დიდი ბოხა ქაღალდები იღლით ძლივს გამოიტანა სამართლებლოდან. მეწვრილმანე შემოხვდა და ჰკითხა მიხას: — ვაა, ჰკიდამ ძმობილო? რა მოგეცე?

6. ივაპერს და მანეთ-ნახევრად მორიგდენ. მიხამ ზედმეტი ვალასახალი გაინაღდა და მხიარულად გასწია სახლისაკენ. მეწვრილმანემ კი მეკურტნეს აპკიდა ქაღალდი და მანაც მხიარულად გასწია თავისი დუქნისაკენ.